

TRANSATLANTICKÉ LISTY

(STRATEGICKÉ ŠTÚDIE)

OBSAH

Mário Nicolini:

Mnohonárodná vojenská spolupráca /2

Gergely Varga:

The opportunities and limits of Pooling and Sharing - a Hungarian view /6

Jaroslav Kuča:

Slovensko a medzinárodná vojenská spolupráca /10

Vladimír Žembera:

Baltická bezpečnostná a energetická regionálna kooperácia/17

TRANSATLANTICKÉ LISTY

ČÍSLO 3/2011

REDAKČNÁ RADA

Matúš Korba
Marian Majer
Rebecca Murray
Lucia Najšlová
Andrej Nosko
Ivo Samson
Vladimír Tarasovič

Transatlantické listy
vychádzajú s finančnou
podporou NATO

EDITORIÁL

Milí priatelia, čitatelia,

vývoj a budovanie nových vojenských spôsobilostí v Európe v uplynulých rokoch značne spomaľuje. Do istej miery to majú na svedomí celkové geopolitické okolnosti, ktoré znížili tlak na schopnosť ozbrojených síl jednotlivých krajín čeliť širokospektrálnym hrozbám vrátane rozsiahleho vojenského konfliktu. Možno síce argumentovať, že naďalej existuje mnoho búrlivých a nevyspytateľných zón vojenských aktivít, ich potenciál však zatiaľ, vďaka bohu, nedosahuje rozmery možného konvenčného súperenia v rámci Studenej vojny. Veľmi silným faktorom uspávania európskeho vojenského potenciálu je však aj, a podľa niektorých najmä, trvalé znižovanie obranných rozpočtov, ktoré v niektorých prípadoch ohrozuje dlhodobé ambície individuálnych štátov v oblastiach bezpečnosti a obrany.

Zvrátenie tohto nelichotivého trendu nie je v čase celosvetových hospodárskych ťažkostí vôbec jednoduché. Skôr naopak, štáty súperia s dilemami ako zachovať ich súčasné ambície bez toho, aby sa uchýlili k radikálnym armádnym rezom. Doterajšie výsledky tohto snaženia sú v mnohých prípadoch viac ako rozpačité.

Jednou z možností vyklížnutia z tejto slepej uličky je budovanie spôsobilostí spoločnými silami. Aj preto sa mnohonárodná spolupráca v poslednom období stala obľúbeným aspektom tak multilaterálnej politiky spojencov v rámci NATO a EÚ, ako aj regionálnych či bilaterálnych bezpečnostno-obranných vzťahov. Spoločné riešenia môžu viesť k uspokojuvým výsledkom, šetria pritom nedostatkové (nielen) finančné zdroje. Mnohonárodná spolupráca však nie je všeliakom na všetky problémy, nemala by preto byť mantrou konania politických elít. V prvom článku tejto edície Transatlantických listov na to upozorňuje Mário Nicolini, ktorý objasňuje kontext tohto konceptu a približuje viacero jeho iniciatív tak na európskej úrovni, ako aj na báze spojeneckých platforiem NATO a EÚ. Gergely Varga a Jaroslav Kuča zase nazerajú na problematiku tohto druhu spolupráce cez prizmu skúseností konkrétnych krajín, Maďarska resp. Slovenska. Poukazujú na úspechy, ale najmä zlyhania a premárnené príležitosti vlád týchto krajín v danej oblasti ako i na podmienky úspešnosti tohto typu spolupráce v budúcnosti. Vladimír Žembera napokon približuje medzinárodnú spoluprácu z regionálneho hľadiska. Sústreď sa na trojicu baltických štátov, pričom porovnáva ich možnosti v oblasti obrannej a energetickej spolupráce.

Verím, že aj toto vydanie Transatlantických listov bude pre vás obohatením a preto vám želim príjemné čítanie,

Marian Majer